

**PAPILDOMO SAVANORIŠKO PENSIJŲ KAUPIMO FONDO
LUMINOR PENSIJA 3 PLUS
2018 M. METINĖS ATASKAITOS IR
NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA**

TURINYS

I. BENDROJI INFORMACIJA	8
II. GRYNŲJŲ AKTYVŲ, APSKAITOS VIENETŲ SKAIČIUS IR VERTĖ	8
III. ATSKAITYMAI IŠ PENSIJŲ TURTO	8
IV. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO INVESTICINIŲ PRIEMONIŲ PORTFELĮ	8
V. PENSIJŲ FONDO LYGINAMASIS INDEKSAS, INVESTICIJŲ GRAŽA IR RIZIKOS RODIKLIAI	9
VI. PENSIJŲ FONDO FINANSINĖS ATASKAITOS	9
GRYNŲJŲ AKTYVŲ ATASKAITA	10
GRYNŲJŲ AKTYVŲ POKYČIŲ ATASKAITA	11
AIŠKINAMASIS RAŠTAS	12
VII. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO DALYVIUS	28
VIII. IŠORINIAI PINIGŲ SRAUTAI	28
IX. INFORMACIJA APIE GARANTIJŲ REZERVĄ	28
X. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO REIKMĖMS PASISKOLINTAS LĖŠAS	29
XI. KITA INFORMACIJA	29
XII. ATSAKINGI ASMENYS	30

Nepriklausomo auditoriaus išvada

Papildomo savarankiško pensijų kaupimo pensijų fondo „Luminor pensija 3 plus“ dalyviams

Išvada dėl finansinių ataskaitų audito

Mūsų nuomonė

Mūsų nuomone, finansinės ataskaitos, pateiktos 8 – 27 puslapiuose, parodo tikrą ir teisingą UAB „Luminor investicijų valdymas“ valdomo papildomo savanoriško pensijų kaupimo pensijų fondo „Luminor pensija 3 plus“ (toliau – Fondas) 2018 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ir tuomet pasibaigusiu metų jo grynujų aktyvų pokyčių vaizdą pagal Lietuvos Respublikoje buhalterinę apskaitą ir finansinių ataskaitų sudarymą reglamentuojančius teisės aktus bei Verslo apskaitos standartus.

Mūsų nuomonė atitinka papildomą ataskaitą UAB „Luminor investicijų valdymas“ Stebėtojų tarybai.

Mūsų audito apimtis

Fondo finansines ataskaitas sudaro:

- 2018 m. gruodžio 31 d. grynujų aktyvų ataskaita;
- tuomet pasibaigusiu metų grynujų aktyvų pokyčių ataskaita;
- finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, apimantis reikšmingus apskaitos principus.

Pagrindas nuomonei pareikšti

Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus (TAS). Mūsų atsakomybė pagal TAS toliau aprašyta mūsų išvados pastraipoje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“.

Manome, kad gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei.

Nepriklausomumas

Esame nepriklausomi nuo Fondo vadovaujantis Tarptautinių buhalterinių etikos standartų valdybos Buhalterių profesionalų etikos kodeksu (TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu, kurie taikytini atliekant finansinių ataskaitų auditą Lietuvos Respublikoje. Taip pat laikomės kitų TBESV kodekse bei Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatyme numatytų etikos reikalavimų.

Remdamiesi savo žiniomis ir įsitikinimu, pareiškiame, kad ne audito paslaugos, kurias suteikėme Fondui, atitinka Lietuvos Respublikoje taikomus įstatymus ir kitus teisės aktus. Taip pat pareiškiame, kad nesuteikėme ne audito paslaugų, kurios yra draudžiamos pagal Reglamento (ES) Nr. 537/2014 5 straipsnio 1 dalį, atsižvelgiant į Reglamento (ES) Nr. 537/2014 išimtis, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatyme.

Laikotarpiu nuo 2018 m. sausio 1 d. iki 2018 m. gruodžio 31 d. ne audito paslaugų Fondui nesuteikėme. Atlyginimas už audito paslaugas atskleistas Fondo finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 6 – oje pastaboje.

Mūsų audito metodika

Apžvalga

Reikšmingumo lygis Bendras reikšmingumo lygis: 53 tūkst. Eur.

Pagrindiniai audito dalykai Investicijų vertinimas ir egzistavimas

Planuodami auditą nustatėme reikšmingumo lygį ir įvertinome reikšmingo iškraipymo finansinėse ataskaitose rizikas. Būtent, atsižvelgėme į tas sritis, kuriose vadovybė priėmė subjektyvius sprendimus: pavyzdžiui, sprendimus dėl reikšmingų apskaitinių įvertinimų, kuriems nustatyti buvo remtasi prielaidomis ir atsižvelgta į būsimus įvykius, kurie savo prigimtimi yra neapibrėžti. Kaip ir visų kitų mūsų auditų metu, įvertinome vadovybės vidaus kontrolės procedūrų nesilaikymo riziką, taip pat, be kitų dalykų, įvertinome, ar buvo tam tikrą tendencingumą patvirtinančių įrodymų, kurie liudytų apie reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės riziką.

Reikšmingumo lygis

Mūsų audito apimčiai įtakos turėjo mūsų taikomas reikšmingumo lygis. Audito paskirtis – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų. Iškraipymai gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos. Iškraipymai yra laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie turės įtakos finansinių ataskaitų naudotojų priimamiems ekonominiais sprendimams remiantis šiomis finansinėmis ataskaitomis.

Remdamiesi savo profesiniu sprendimu nustatėme tam tikras kiekybines ribas reikšmingumo lygiui, įskaitant bendrą Fondo reikšmingumo lygį finansinėms ataskaitoms kaip visumai, kuris pateiktas lentelėje toliau. Šios kiekybinės ribos kartu su kokybiniais aspektais padėjo mums apibrėžti audito apimtį bei audito procedūrų pobūdį, atlikimo laiką ir aprėptį, taip pat įvertinti kiekvieno atskirai ir visų kartu iškraipymų poveikį finansinėms ataskaitoms kaip visumai.

Bendras reikšmingumo lygis 53 tūkst. Eur.
**„Luminor pensija 3 plus“
Fondui**

Kaip mes jį nustatėme Bendras reikšmingumo lygis sudaro 1 % Fondo grynujų aktyvų.

Taikyto reikšmingumo lygio išaiškinimas Kaip pagrindinį kriterijų reikšmingumo lygiui nustatyti pasirinkome grynuosius aktyvus, nes, mūsų nuomone, tai yra bendrai priimtas kriterijus, kuriuo remiantis įvertinami fondų veiklos rezultatai. Pasirinkome 1 %, kuris yra priimtinoje kiekybinio reikšmingumo lygio ribose.

Sutarėme su UAB „Luminor investicijų valdymas“ vadovybe, kad informuosime jus apie audito metu nustatytus iškraipymus, viršijančius 3 tūkst. Eur sumą, taip pat apie iškraipymus, nesiekiančius šios sumos, apie kuriuos, mūsų nuomone, būtina informuoti dėl kokybinių priežasčių.

Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai – tai dalykai, kurie mūsų profesiniu sprendimu buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą. Šiuos dalykus nagrinėjome atlikdami finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir formuluodami apie jas savo nuomonę, todėl apie šiuos dalykus mes nepareiškiame jokios atskiros savo nuomonės.

Pagrindinis audito dalykas

Investicijų vertinimas ir jų egzistavimas
(žr. apskaitos principų „Investicijų įvertinimo metodai bei investicijų pervertinimo periodiškumas“ bei „Grynųjų aktyvų vertės (GAV) skaičiavimo metodika“ dalis ir 3 pastabą)

Investicijos yra didžiausias turto straipsnis grynųjų aktyvų ataskaitoje (perleidžiamųjų vertybinių popierių balansinė vertė sudaro 4 814 tūkst. Eur).

Investicijos apskaitomos tikrąja verte, kuri nustatoma remiantis aktyvioje rinkoje stebimomis kainomis. Jeigu rinkos kainos aktyviosiose rinkose nėra, vertė nustatoma remiantis panašaus turto vertėmis arba remiantis kitais aktyviosios rinkos duomenimis. Jei tikrosios vertės negalima patikimai nustatyti remiantis pirmiau minėtais metodais, tikroji vertė nustatoma atsižvelgiant į kitus ekonominius duomenis ar informaciją.

Audito metu skyrėme ypatingą dėmesį vertybinių popierių vertinimui ir egzistavimui, nes tai reikšmingiausias turto straipsnis.

Kaip audito metu nagrinėjome pagrindinį audito dalyką

Su vadovybe aptarėme procesus ir kontrolės procedūras, susijusius su investicijų vertinimu, pardavimu ir pirkimu bei patikrinome pasirinktų kontrolės procedūrų veiksmingumą.

Siekdami surinkti įrodymų apie visų vertybinių popierių egzistavimą, mes gavome patvirtinimo laišką iš banko, kuris veikia kaip depozitoriumo bankas, ir sutikrinome laiške nurodytų vertybinių popierių kiekius ir vertes su Fondo apskaitytais duomenimis.

Siekdami surinkti įrodymų apie investicijų tikrąją vertę finansinių metų pabaigoje, sutikrinome atrankos būdu pasirinktų skolos vertybinių popierių ir investicijų į kolektyvinio investavimo subjektus vertę su viešai skelbiamomis rinkos kainomis arba su kita turima išorės informacija. Visų investicijų tikrąsias vertes taip pat patvirtino bankas, kuris veikia kaip depozitoriumo bankas.

Mūsų atliktas darbas suteikė mums pakankamų audito įrodymų, kad galėtume padaryti išvadą, jog Fondo investicijos yra tinkamai apskaitytos.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

UAB „Luminor investicijų valdymas“ vadovybė yra atsakinga už finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikoje buhalterinę apskaitą ir finansinių ataskaitų sudarymą reglamentuojančius teisės aktus bei Verslo apskaitos standartus, bei už tokią vidaus kontrolės sistemą, kuri, vadovybės nuomone, yra būtina finansinių ataskaitų parengimui be reikšmingų iškraipymų, galinčių atsirasti dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Fondo gebėjimą toliau tęsti veiklą ir atitinkamai atskleisti dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Fondą ar nutraukti jo veiklą arba yra priversta tai padaryti, neturėdama jokios kitos realios alternatyvos.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Fondo finansinių ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir parengti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, tačiau jis nėra garantija, kad auditas, atliktas pagal TAS, visada atskleis reikšmingą iškraipymą, jei toks yra. Iškraipymai, galintys atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie gali turėti įtakos finansinių ataskaitų naudotojų priimamiems ekonominiams sprendimams remiantis šiomis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priimame profesinius sprendimus ir vadovujamės profesinio skepticizmo principu. Taip pat:

- nustatome ir įvertiname finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės ar klaidos rizikas, suplanuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surenkame audito įrodymus, kurie suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidos neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klajojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas;
- išsiaiškiname su auditu susijusią vidaus kontrolę, kad galėtume parengti esant konkrečioms aplinkybėms tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Fondo vidaus kontrolės efektyvumą;
- įvertiname taikomų apskaitos principų tinkamumą bei vadovybės naudojamų apskaitinių įvertinimų ir susijusių atskleidimų pagrįstumą;
- padarome išvadą dėl vadovybės taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais audito įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonių dėl Fondo gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jei tokių atskleidimų nepakanka, privalome modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados pagrįstos audito įrodymais, surinktais iki auditoriaus išvados išleidimo dienos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Fondas negalės toliau tęsti savo veiklos;
- įvertiname bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pagrindžiantys sandoriai bei įvykiai pateikti taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.

Mes, be kitų dalykų, informuojame už valdymą atsakingus asmenis apie planuojamą audito apimtį, audito atlikimo laiką ir reikšmingus pastebėjimus audito metu, įskaitant visus svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatome audito metu.

Be to, už valdymą atsakingiems asmenims patvirtiname, kad laikėmės visų svarbių etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo, taip pat informavome juos apie visus ryšius ir kitus dalykus, kurie galėtų būti pagrįstai vertinami kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš visų dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskyrėme tuos, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą ir kurie dėl to laikomi pagrindiniais audito dalykais. Šiuos dalykus aprašome savo auditoriaus išvadoje, nebent pagal įstatymą ar kitą teisės aktą būtų draudžiama juos viešai atskleisti arba, labai retomis aplinkybėmis, nustatome, kad dalykas

neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje dėl to, kad galime pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokio atskleidimo pasekmės nusvers visuomenės gaunamą naudą.

Išvada dėl kitų teisinių ir priešišūros reikalavimų

Paskyrimas

Fondo auditoriais pirmą kartą buvome paskirti 2018 m. birželio 27 d. UAB „Luminor investicijų valdymas“ akcininko sprendimu. Tai mūsų pirmieji užduoties vykdymo metai.

Audito, kurį atlikus išleidžiama ši nepriklausomo auditoriaus išvada, atestuota auditorė yra Rasa Selevičienė.

UAB „PricewaterhouseCoopers“ vardu

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'RS', is written over a faint, illegible stamp.

Rasa Selevičienė
Audito skyriaus direktorė
Auditoriaus pažymėjimo Nr.000504

Vilnius, Lietuvos Respublika
2019 m. balandžio 24 d.

I. BENDROJI INFORMACIJA

1. Duomenys apie Pensijų fondą

Aiškinaamojo rašto bendroji dalis, pagrindiniai duomenys apie pensijų fondą.

2. Ataskaitinis laikotarpis, už kurį pateikta ataskaita

Ataskaita parengta už laikotarpį nuo 2018 m. sausio 1 d. iki 2018 m. gruodžio 31 d.

3. Duomenys apie valdymo įmonę

Aiškinaamojo rašto bendroji dalis, pagrindiniai duomenys apie pensijų fondą.

4. Duomenys apie depozitoriumą

Aiškinaamojo rašto bendroji dalis, pagrindiniai duomenys apie pensijų fondą.

II. GRYNŲJŲ AKTYVŲ, APSKAITOS VIENETŲ SKAIČIUS IR VERTĖ

5. Grynujų aktyvų, apskaitos vienetų skaičius ir vertė

Aiškinaamojo rašto 1 pastaba.

6. Per ataskaitinį laikotarpį konvertuotų apskaitos vienetų skaičius bei bendros konvertavimo sumos

Aiškinaamojo rašto 2 pastaba.

III. ATSKAITYMAI IŠ PENSIJŲ TURTO

7. Atskaitymai iš pensijų turto

Aiškinaamojo rašto 6 pastaba.

8. Mokėjimai tarpininkams

Aiškinaamojo rašto 7 pastaba.

9. Informacija apie visus susitarimus dėl mokėjimų pasidalijimo, taip pat apie paslėptuosius komisinius (jų teikėjas, vertė, suteiktų prekių ir (ar) paslaugų pobūdis ir kt.).

Nebuvo

10. Konkretus pavyzdys, iliustruojantis atskaitymų įtaką galutinei dalyviui tenkančiai investicijų grąžai. Pavyzdyje pateikti skaičiavimai, kiek būtų atskaityta (eurais) nuo pensijų fondo dalyvio įmokų esant dabartiniam atskaitymų dydžiui ir kokią sumą jis atgautų po 1, 3, 5, 10 metų, jei būtų investuota 2 896,20 Eur, o metinė investicijų grąža – 5 proc.

	Po 1 metų	Po 3 metų	Po 5 metų	Po 10 metų
Sumokėta atskaitymų, Eur*	35	108	187	413
Sukauptą suma, jei nebūtų atskaitymų	3 041	3 353	3 696	4 718
Sukauptą suma, esant dabartiniam atskaitymų dydžiui	3 120	3 239	3 490	4 205

*Skaičiuojant atsižvelgiama į procentinius metinius mokesčių dydžius skaičiuojamus nuo turto (valdymo, depozitoriumo), o sandorių sudarymo kurios neturi nustatymo metinio procento, įvertintos procentine dalimi nuo 2018 metų vidutinės grynujų aktyvų vertės. Neįvertinami atskaitymai nuo įmokų.

IV. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO INVESTICINIŲ PRIEMONIŲ PORTFELĮ

11. Ataskaitinio laikotarpio pabaigos investicinių priemonių portfelio sudėtis

Aiškinaamojo rašto 3 pastaba.

12. Investicijų pasiskirstymas pagal investavimo strategiją atitinkančius kriterijus

Aiškinaamojo rašto 4 pastaba.

13. Per ataskaitinį laikotarpį įvykdyti išvestinių finansinių priemonių sandoriai

Nebuvo

14. 11 punkte nurodytų išvestinių finansinių priemonių rūšis, su jomis susijusia rizika, kiekybinės ribos ir metodai, kuriais vertinama su išvestinių finansinių priemonių sandoriais susijusi pensijų fondo rizika

Nebuvo

IV. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO INVESTICINIŲ PRIEMONIŲ PORTFELĮ (TĘSINYS)

15. Iš išvestinių finansinių priemonių sandorių kylančių įsipareigojimų bendra vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
Nebuvo

16. Analizė, kaip turimas investicinių priemonių portfelis atitinka (neatitinka) pensijų fondo investavimo strategiją
Aiškinamojo rašto 3 pastaba.

17. Veiksniai, per ataskaitinį laikotarpį turėjusieji didžiausią įtaką investicinių priemonių portfelio struktūros ir jo vertės
pokyčiams
Aiškinamojo rašto 3 pastaba.

V. PENSIJŲ FONDO LYGINAMASIS INDEKSAS, INVESTICIJŲ GRAŽA IR RIZIKOS RODIKLIAI

18. Pensijų fondo lyginamasis indeksas ir trumpas jo apibūdinimas
Aiškinamojo rašto 8 pastaba.

19. To paties laikotarpio pensijų fondo apskaitos vieneto vertės pokyčio, investicinių priemonių portfelio metinės
investicijų gražos ir lyginamojo indekso (jei jis pasirinktas) reikšmės pokyčio ir kiti rodikliai per paskutinius dešimt fondo
veiklos metų, išdėstyti palyginamojoje lentelėje. Jeigu fondas veikia trumpiau nei dešimt metų, pateikti to laikotarpio,
kurį portfelis buvo valdomas, metinę investicijų gražą. Prie palyginamosios lentelės pridėti joje pateiktų apskaitos vieneto
vertės pokyčio ir lyginamojo indekso reikšmės pokyčio rodiklių diagramą ir rodiklių paaiškinimus.
Aiškinamojo rašto 8 pastaba.

20. Jei pensijų fondo reklamoje buvo naudojamos investicijų gražos prognozės, nurodyti prognozuotą dydį, palyginti
neatitikimus su faktine graža ir pateikti galimas neatitikimų priežastis.

21. Vidutinė investicijų graža, vidutinis apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės pokytis (jei jis
pasirinktas) per paskutinius trejus, penkerius, dešimt metų (vidutinė grynoji investicijų graža, vidutinis apskaitos vieneto
vertės ir lyginamojo indekso reikšmės pokytis apskaičiuojami kaip geometrinis, atitinkamai, metinių grynosios investicijų
gražos, metinių apskaitos vieneto vertės pokyčių ir lyginamojo indekso reikšmės pokyčių vidurkis).
Aiškinamojo rašto 8 pastaba.

22. Kiti rodikliai, atskleidžiantys investicinių priemonių portfelio riziką.

VI. PENSIJŲ FONDO FINANSINĖS ATASKAITOS

23. Pensijų fondo finansines ataskaitas, parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymų ir teisės aktų
reikalavimais sudaro:

23.1. grynujų aktyvų ataskaita

23.2. grynujų aktyvų pokyčių ataskaita

23.3. aiškinamasis raštas

Luminor investicijų valdymas UAB

Įmonės kodas 226299280, Konstitucijos pr. 21A, Vilnius, Lietuva

Papildomo savanoriško kaupimo pensijų fondas Luminor pensija 3 plus

GRYNŲJŲ AKTYVŲ ATASKAITA

2018 m. gruodžio 31 d.

Eil. Nr.	Straipsniai	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
A.	TURTAS		5 306 915	4 663 511
I.	PINIGAI	3, 4	492 471	202 329
II.	TERMINUOTIEJI INDĖLIAI		-	-
III.	PINIGŲ RINKOS PRIEMONĖS		-	-
III.1.	Valstybės išdo vekseliai		-	-
III.2.	Kitos pinigų rinkos priemonės		-	-
IV.	PERLEIDŽIAMIEJI VERTYBINIAI POPIERIAI	3, 4, 5	4 814 444	4 461 182
IV.1.	Ne nuosavybės vertybiniai popieriai		40 031	205 390
IV.1.1.	Vyriausybių ir centrinių bankų arba jų garantuoti ne nuosavybės vertybiniai popieriai		40 031	205 390
IV.1.2.	Kiti ne nuosavybės vertybiniai popieriai		-	-
IV.2.	Nuosavybės vertybiniai popieriai		-	-
IV.3.	Kitų kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos		4 774 413	4 255 792
	SUMOKĖTI AVANSAI		-	-
V.	GAUTINOS SUMOS		-	-
V.1.	Investicijų pardavimo sandorių gautinos sumos		-	-
V.2.	Kitos gautinos sumos		-	-
VI.	INVESTICINIS IR KITAS TURTAS		-	-
VI.1.	Investicinis turtas		-	-
VI.2.	Išvestinės finansinės priemonės		-	-
VI.3.	Kitas turtas		-	-
B.	ĮSIPAREIGOJIMAI		7 861	6 312
1.	Mokėtinos sumos		7 861	6 312
1.1.	Už finansinį ir investicinį turta mokėtinos sumos		-	-
1.2.	Valdymo įmonei ir depozitoriumui mokėtinos sumos		5 576	4 261
1.3.	Kitos mokėtinos sumos		2 286	2 051
2.	Sukauptos sąnaudos		-	-
3.	Finansinės skolos kredito įstaigoms		-	-
4.	Įsipareigojimai pagal išvestinių finansinių priemonių sutartis		-	-
5.	Kiti įsipareigojimai		-	-
C.	GRYNIEJI AKTYVAI	1	5 299 054	4 657 199

12 – 27 puslapiuose pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius _____ Šarūnas Ruzgys _____ 2019 m. balandžio 24 d.

Vyriausioji finansininkė _____ Dalia Markūnienė _____ 2019 m. balandžio 24 d.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Bendroji dalis

Pensijų fondo pavadinimas:	Papildomo savanoriško kaupimo pensijų fondas Luminor pensija 3 plus (toliau – Fondas)	
Pensijų fondo įsteigimo data:	2007 m. spalio 1 d.	
Valdymo įmonė:	Pavadinimas	Luminor investicijų valdymas UAB
	Buveinės adresas:	Konstitucijos pr. 21A, 03601 Vilnius-6, Lietuva
	Įmonės kodas:	226299280
	Tel.:	(8-5) 2393 444
	Elektroninio pašto adresas:	investicija@luminor.lt
	Pensijų fondo valdytojas:	Luminor investicijų valdymas UAB
Depozitoriumas:	Depozitoriumo pavadinimas:	Luminor Bank AB
	Buveinės adresas:	Konstitucijos pr. 21A, Vilnius, Lietuva
	Įmonės kodas:	112029270
	Tel.:	(8-5) 2393 444
	Faks.:	(8-5) 2393 783
Audito įmonė:	PricewaterhouseCoopers UAB	
	Įmonės kodas 111473315	
	J. Jasinskio g. 16 B, Vilnius, Lietuva	
Ataskaitinis laikotarpis:	nuo 2018 m. sausio 1 d. iki 2018 m. gruodžio 31 d.	

Apskaitos politika

Luminor investicijų valdymas UAB (toliau – Bendrovė arba Valdymo įmonė), tvarkydama pensijų fondo buhalterinę apskaitą ir sudarydama finansines ataskaitas, vadovaujasi verslo apskaitos standartais (VAS), Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu ir kitais teisės aktais. 2011 metais pradėtas taikyti 39 verslo apskaitos standartas „Kolektyvinio investavimo subjektų ir pensijų fondų apskaita, finansinės ataskaitos“.

Finansinės ataskaitos rengiamos vadovaujantis veiklos tęstinumo principu ir prielaida, kad Fondas artimiausioje ateityje galės tęsti savo veiklą.

Tvarkydama apskaitą ir sudarydama finansines ataskaitas, Bendrovė vadovaujasi bendroju apskaitos principu – įmonės principu. Tai reiškia, kad kiekvienas finansines ataskaitas sudarantis pensijų ir investicinis fondas laikomas atskiru apskaitos vienetu ir kad į finansines ataskaitas įtraukiama tik to fondo turtas, įsipareigojimai, pajamos, sąnaudos ir pinigų srautai. Todėl apskaitoje vieno fondo ūkinės operacijos registruojamos atskirai nuo kito fondo operacijų. Pensijų ir investiciniams fondams teikiamos atskiros finansinės ataskaitos.

Pensijų ir investicinių fondų metinės finansinės ataskaitos tikrinamos nepriklausomo auditoriaus.

Pensijų ir investicinių fondų metinės ir pusmetinės finansinės ataskaitos viešai skelbiamos teisės aktų nustatyta tvarka.

Finansinės ataskaitos sudaromos naudojant Lietuvos Respublikos piniginių vienetą eurą.

Fondo finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais.

Šiose finansinėse ataskaitose pateikiami suminiai skaičiai dėl apvalinimo gali nesutapti su juos sudarančių skaičių suma.

Investavimo politika

Pensijų fondo investavimo strategija remiasi prielaida, pagrįsta daugelio dalyvių ilgalaikiu investavimo laikotarpiu, todėl iki 100 procentų Pensijų fondo grynujų aktyvų lėšų gali būti investuojama akcijų rinkose, prisiimant su tuo susijusią riziką, ir siekiant aukštesnio pelningumo ilgu laikotarpiu. Dalis Pensijų fondo turto gali būti investuojama į perleidžiamuosius skolos vertybinius popierius, bei pinigų rinkos priemones. Investuojant specializacija geografinėje zonoje ar pramonės šakoje nebus taikoma.

Investicijų portfelio struktūra

Pensijų fondo investicijas gali sudaryti:

1. perleidžiamieji vertybiniai popieriai, pinigų rinkos priemonės, kuriomis prekiaujama pripažintose ir visuomenei prieinamose reguliuojamose rinkose, veikiančiose Europos Sąjungos valstybėje;
2. perleidžiamieji vertybiniai popieriai, pinigų rinkos priemonės, kuriomis prekiaujama pripažintose ir visuomenei prieinamose reguliuojamose rinkose, veikiančiose pagal nustatytas taisykles, esančias šalyse, kurios priklauso Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijai¹;
3. perleidžiamieji vertybiniai popieriai, pinigų rinkos priemonės, kuriomis prekiaujama pripažintose ir visuomenei prieinamose reguliuojamose rinkose, veikiančiose ne Europos Sąjungos valstybėje, kuri yra nurodyta Pensijų fondo taisyklėse²;
4. išleidžiami nauji perleidžiamieji vertybiniai popieriai, jeigu emisijos sąlygose yra numatytas įsipareigojimas įtraukti šiuos vertybinius popierius į prekybą reguliuojamoje rinkoje ir jeigu įtraukiama į prekybą ne vėliau kaip per 1 metus nuo išleidimo (jei tokia birža ar rinka yra nurodyta 1, 2 ir 3 papunkčiuose);
5. investiciniai vienetai ir akcijos kolektyvinio investavimo subjektų, atitinkančių LR teisės aktų nustatytus reikalavimus;
6. indėliai ne ilgesniam kaip 12 mėnesių terminui, kuriuos galima atsiimti pareikalavus ir kurie yra kredito įstaigose, kurių registruota buveinė yra Europos Sąjungos valstybėje arba kitoje valstybėje, kurioje riziką ribojanti priežiūra yra ne mažesnė kaip Europos Sąjungoje;
7. išvestinės finansinės priemonės, skirtos Pensijų fondo rizikai valdyti;
8. Pensijų turtas gali būti investuojamas rizikos kapitalo rinkose, jeigu subjektas, įskaitant kolektyvinio investavimo subjektus, per kurį investuojama, atitinka šias sąlygas:
 - 8.1. vykdoma subjekto ir (ar) jo valdytojo priežiūra arba yra įtvirtinti kiti priežiūros institucijai priimtini adekvačią subjekto kontrolę užtikrinantys instrumentai;
 - 8.2. nuostoliai, kuriuos Pensijų fondas gali patirti turėdamas subjekto finansines priemones, yra ne didesni negu už juos sumokėta pinigų suma;
 - 8.3. jeigu subjektas yra prižiūrimas priežiūros institucijos, priežiūros institucija dvišalio susitarimo pagrindu bendradarbiauja su atitinkama užsienio valstybės priežiūros institucija, kai ši valstybė nėra valstybė narė arba Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos narė;
9. kiti finansiniai instrumentai numatyti teisės aktuose.

Pensijų fondas investuos lėšas ne tik eurais, bet ir kitomis valiutomis.

Finansinės rizikos valdymo metodai

Investuojant Pensijų fondo turtą yra susiduriama su įvairiomis finansinėmis rizikomis ir siekiant sumažinti jų poveikį Pensijų fondo veiklai jos bus atitinkamai kontroliuojamos. Finansinės rizikos, su kuriomis gali būti susiduriama investuojant Pensijų fondo turtą:

1. Kredito rizika – rizika patirti nuostolius dėl perleidžiamųjų skolos vertybinių popierių emitento nesugebėjimo įvykdyti savo skolinius įsipareigojimus. Siekiant sumažinti kredito riziką, dalis Pensijų fondo lėšų bus investuojamos į žemos rizikos perleidžiamuosius skolos vertybinius popierius;
2. Palūkanų normos rizika – rizika patirti nuostolius dėl nepalankių palūkanų pokyčių, kurie gali turėti įtakos perleidžiamųjų skolos vertybinių popierių kainoms. Siekiant sumažinti palūkanų normų riziką, formuojant Pensijų fondo turtą sudarančių perleidžiamųjų skolos vertybinių popierių portfelį gali būti atsižvelgiama į Pensijų fondo dalyvių vidutinę sutarties trukmę;
3. Valiutos kurso rizika – rizika patirti nuostolius dėl nepalankaus užsienio valiutos kurso pokyčio nacionalinės valiutos atžvilgiu, kuris sąlygoja neigiamą turto, laikomo ta užsienio valiuta, pokytį. Siekiant sumažinti valiutų kurso pokyčių riziką dalis lėšų bus investuojama eurais;
4. Akcijų kainos rizika – rizika patirti nuostolius dėl nepalankių akcijų kainų svyravimų. Akcijų kainos rizika mažinama užtikrinant Fondo taisyklėse ir įstatymuose numatytą diversifikavimo ir kitų apribojimų vykdymą;

¹ Australijos (Australijos VP birža); Čilės (Santjago VP birža); Japonijos (Tokijo VP birža, Osakos VP birža); Jungtinių Amerikos Valstijų (Amerikos akcijų birža (Amex), Čikagos pasirinkimo sanderių birža (Chicago Board of Options Exchange, CBOE), Čikagos prekių birža (Chicago Mercantile Exchange, CME), Niujorko akcijų birža (NYSE), National Association of Securities Dealers, Inc. (NASDAQ), Chicago Board of Trade, JAV Vyriausybės vertybinių popierių rinka, organizuota pirminių dilerių ir reguliuojama Niujorko Federalinių rezervų banko; Kanados (Toronto VP birža); Korėjos (Seulo VP birža); Norvegijos (Oslo VP birža); Šveicarijos (Šveicarijos VP birža, Ciuuricho VP birža, Ženevos VP birža, Bazelio VP birža); Islandijos (Islandijos VP birža); Izraelio (Tel Avivo VP birža); Meksikos (Meksikos VP birža); Naujosios Zelandijos (Naujosios Zelandijos VP birža); Turkijos (Stambulo VP birža).

² Buenos Aires vertybinių popierių birža (Argentina), Panamos vertybinių popierių birža (Panama), Rio de Žaneiro vertybinių popierių birža, San Paulo vertybinių popierių birža (Brazilija), Johanburgo vertybinių popierių birža (Pietų Afrikos Respublika), Honkongo vertybinių popierių birža (Honkongas), Kuala Lumpuro vertybinių popierių birža (Malajzija), Tailando vertybinių popierių birža (Tailandas), Singapūro vertybinių popierių birža (Singapūras), Nacionalinė Indijos vertybinių popierių birža (Indija), Tel Avivo vertybinių popierių birža (Izraelis), Zagrebo vertybinių popierių birža (Kroatija), Bukarešto vertybinių popierių birža (Rumunija), Bulgarijos vertybinių popierių birža (Bulgarija), Maskvos vertybinių popierių birža, Rusijos birža (Rusija), Ukrainos vertybinių popierių birža (Ukraina)

Finansinės rizikos valdymo metodai (tęsinys)

5. Rinkos likvidumo rizika – rizika patirti nuostolius dėl mažo rinkos likvidumo, kuris neleidžia parduoti perleidžiamuosius vertybinius popierius norimu laiku ir už norimą kainą, arba apskritai atima galimybę parduoti turimą turtą (investiciją). Siekiant sumažinti rinkos likvidumo riziką bus investuojama tiksliai į tuos perleidžiamuosius vertybinius popierius, kurie kotiruojami pripažintose pasaulio rinkose arba kurių kainą reguliariai skelbia visuotinės informavimo priemonės;

6. Sandorio šalies rizika – rizika patirti nuostolius dėl sandorio šalies nesugebėjimo įvykdyti savo finansinius įsipareigojimus, kurie buvo prisiimti sudarant sandorį. Siekiant sumažinti sandorio šalies riziką, investicijų Valdymo įmonė sudarys sandorius daugiausia su žemos rizikos (investicinio reitingo) kredito įstaigomis ar finansų įstaigomis, o jų nesant, su patikimais partneriais, besispecializuojančiais atitinkamoje srityje;

7. Atsiskaitymų rizika – rizika patirti nuostolius, kai atsiskaitymo už sandorį metu sandorio šalis dėl tam tikrų priežasčių negali pervesti atitinkamų lėšų ar vertybinių popierių, nors ta sandorio šalis sandoriu įgytus įsipareigojimus jau yra patenkinusi. Siekiant sumažinti atsiskaitymų riziką, prekybinėje veikloje daugiausia bus naudojamos mokėjimų agento paslaugomis, arba prekybinė veikla bus vykdoma organizuotose rinkose, kuriose atsiskaitymams taikomi visuotiniai pripažinti principai;

Akcijų kainos, palūkanų normų, valiutos kurso, kredito rizikos gali būti valdomos naudojant išvestines finansines priemones: apsigėtimo, ateities, pasirinkimo ir išankstinius sandorius. Akcijų kainos rizika taip pat gali būti valdoma sudarant akcijų indeksų ateities sandorius, jeigu pastebima pakankama atitinkamo akcijų indekso koreliacija su Pensijų fondo investicijų dalimi. 2017 m. ir 2018 m. šiomis priemonėmis nebuvo naudotasi.

Pensijų fondo vieneto pokytis yra lyginamas su lyginamuoju indeksu, kuris pasirenkamas vadovaujantis galiojančiais teisės aktais ir tvirtinamas Valdymo įmonės valdyboje. Pensijų fondo dalyviai su lyginamojo indekso sudarymo tvarka gali susipažinti darbo dienomis nuo 8 val. 30 min. iki 15 val. Valdymo įmonės buveinėje Konstitucijos pr. 21A, Vilniuje, bei Luminor Bank AB klientų aptarnavimo padalinuose. Taip pat interneto svetainėje www.luminor.lt skelbiama: lyginamųjų indeksų sudėtys; sudėtinį lyginamąjį indeksą sudarančių indeksų svorių pasirinkimo pagrindimas; linijinė diagrama, vaizduojanti perskaičiuotų vieneto verčių ir lyginamojo indekso reikšmių dinamiką nuo lyginamojo indekso skaičiavimo pradžios.

Grynujų aktyvų padidėjimo ir sumažėjimo pripažinimo principai

Grynujų aktyvų padidėjimas tai:

1. Dalyvių įmokų į fondą straipsnyje parodoma į Pensinį fondą gautų kaupiamųjų pensijų įmokų suma.
2. Iš kitų fondų gautų sumų straipsnyje parodoma iš kitų investicinių fondų ar pensijų fondų gautos ir gautinos dalyviui priklausančios sumos, kai dalyvis pereina į pensijų fondą iš kitų pensijų fondų.
3. Garantinių įmokų straipsnyje parodoma gautų ir gautinų garantinių įmokų suma, jeigu trečia šalis yra įsipareigojusi garantuoti tam tikrą pajamingumą.
4. Palūkanų pajamų straipsnyje parodomas finansinio turto, kai jis negali būti patikimai įvertintas tikrąja verte, palūkanos. Amortizuota savikaina įvertinto finansinio turto palūkanų pajamos apskaičiuojamos taikant apskaičiuotų palūkanų metodą.
5. Dividendų straipsnyje parodomi nuosavybės vertybinių popierių dividendai (gauti bei paskelbti).
6. Pelno dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo straipsnyje parodomas pinigų rinkos priemonių, vertybinių popierių, investicinio turto, išvestinių finansinių priemonių ir kitų investicijų vertės padidėjimo ir jų pardavimo sandorių pelnas, įskaitant ir tikrąją verte įvertinto turto vertės pokytį dėl užsienio valiutos kursų pokyčio.
7. Pelno dėl užsienio valiutos kursų pokyčio straipsnyje parodomi teigiami pasikeitimai, susidarę atsiskaitant užsienio valiuta, finansinių ataskaitų valiutos ir užsienio valiutos oficialaus santykio pasikeitimai, iš naujo įvertinant užsienio valiuta gautinas ir mokėtinas sumas, užsienio valiuta laikomus terminuotuosius indėlius, užsienio valiutą banko sąskaitose.
8. Išvestinių finansinių priemonių sandorių pelno straipsnyje parodomas teigiamas tikrosios vertės pasikeitimas, nustatytas vertinant iš išvestinės finansinės priemonės atsirandantį finansinį turtą ir finansinį įsipareigojimą. Pasikeitimas parodomas to laikotarpio, kada atsiranda, ataskaitoje.
9. Kito grynujų aktyvų vertės padidėjimo straipsnyje parodomas pelnas dėl finansinių įsipareigojimų vertės sumažėjimo, delpinigių pajamos, kitos pajamos ir kituose šios ataskaitos straipsniuose neparodytas grynujų aktyvų vertės padidėjimas.

Grynujų aktyvų sumažėjimas tai:

1. Išmokų fondo dalyviams straipsnyje parodoma per ataskaitinį laikotarpį iš pensijų fondo sąskaitos sumokėtos ar privalomos mokėti išmokos.
2. Išmokų kitiems fondams straipsnyje parodoma kitiems subjektams sumokėtos ar privalomos mokėti pensijų fondo dalyviui priklausančios pinigines lėšas, kai dalyvis pereina į kitą pensijų fondą.
3. Nuostolių dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo straipsnyje parodomi pinigų rinkos priemonių, vertybinių popierių, investicinio turto, išvestinių finansinių priemonių ir kitų investicijų vertės sumažėjimo (nuvertėjimo) ir pardavimo nuostoliai, jeigu tokių yra. Taip pat įtraukiamas ir tikrąją verte įvertinto turto vertės pokytis dėl užsienio valiutos kursų pasikeitimo. Panaikinus praėjusiais ataskaitiniais laikotarpiais pripažintus nuostolius dėl vertės sumažėjimo ar jų dalį, nuostolių sumažėjimas taip pat parodomas šiame straipsnyje.
4. Nuostolių dėl užsienio valiutos kursų pokyčio straipsnyje parodomi neigiami pasikeitimai, susidarę atsiskaitant užsienio valiuta, dėl finansinių ataskaitų valiutos ir užsienio valiutos oficialaus santykio pasikeitimo, įvertinant užsienio valiuta gautinas ir mokėtinas sumas, užsienio valiuta laikomus terminuotuosius indėlius, užsienio valiutą banko sąskaitose.

Grynujų aktyvų padidėjimo ir sumažėjimo pripažinimo principai (tęsinys)

5. Išvestinių finansinių priemonių sandorių nuostolių straipsnyje parodomas neigiamas tikrosios vertės pasikeitimas, nustatytas vertinant iš išvestinės finansinės priemonės atsirandantį finansinį turtą ir finansinį įsipareigojimą. Pasikeitimas parodomas to laikotarpio, kada jis atsiranda, ataskaitoje. Kartu su finansiniu turtu ir finansiniu įsipareigojimu, atsirandančiais iš išvestinės finansinės priemonės sandorių, parodomas susijusios ataskaitinio laikotarpio šių sandorių sudarymo išlaidos.

6. Valdymo sąnaudų straipsnyje parodomas Pensijų fondo ataskaitinio laikotarpio sąnaudos, nustatytos pensijų fondo taisyklėse.

7. Kito grynujų aktyvų vertės sumažėjimo straipsnyje parodomas kituose ataskaitos straipsniuose neparodytas grynujų aktyvų vertės sumažėjimas.

8. Sąnaudų kompensavimo straipsnyje parodomas sumos, kuriomis mažinamos subjekto ataskaitinio laikotarpio sąnaudos, tai yra pensijų fondo taisyklėse nenumatytos arba nustatytas ribas viršijančios išlaidos, kurias apmoka bendrovė. Kompensavimo sumos ataskaitoje parodomas su minuso ženklu.

Atskaitymų valdymo įmonei ir depozitoriumui taisyklės

Mokesčiai išskaičiuojami iš Pensijų turto:

1. mokestis Valdymo įmonei už Pensijų fondo valdymą;
2. mokestis Depozitoriumui;
3. mokesčiai ir išlaidos, išskaičiuojamos dalyvavimo Pensijų fonde baigties atveju;
4. kitos išlaidos, dengiamos iš Pensijų turto.

Mokestis Valdymo įmonei už Pensijų fondo valdymą susideda iš:

1. pradinio Pensijų turto valdymo mokesčio, kuris išskaičiuojamas iš kiekvienos naujai įmokamos pensijų įmokos ir kurio maksimalus dydis yra 2 procento nuo pervedamos pensijų įmokos. Tuo atveju, jeigu dalyvis pereina į Pensijų fondą iš kito Valdymo įmonės valdomo pensijų fondo ar kitos valdymo įmonės valdomo pensijų fondo, nuo iš kito Valdymo įmonės valdomo pensijų fondo ar kitos valdymo įmonės valdomo pensijų fondo pervedamų dalyvio piniginių lėšų pradinis valdymo mokestis neišskaičiuojamas;

2. metinio Pensijų turto valdymo mokesčio, kuris išskaičiuojamas iš Pensijų turto ir kurio maksimalus dydis yra 1 procento nuo vidutinės metinės Pensijų fondo grynujų aktyvų vertės. Pensijų turto valdymo mokestis priskaičiuojamas už kiekvieną kalendorinę dieną ir kartą per mėnesį atskaitomas nuo Pensijų turto. Pensijų turto valdymo mokestis už vieną dieną skaičiuojamas Pensijų turto valdymo mokestį padalinant iš faktinio metų kalendorinių dienų skaičiaus keturių skaičių po kablelio tikslumu. Jeigu šie atskaitymai per vienerius kalendorinius metus viršija 1 procento nuo dalyvio Pensijų sąskaitoje apskaitytų lėšų vidutinės metinės vertės, Valdymo įmonė iki kitų kalendorinių metų 15 dienas perveda perviršį į Pensijų fondo sąskaitą.

Tikslius pradinio Pensijų turto valdymo ir metinio Pensijų turto valdymo mokesčių dydžius, užtikrinant visiems dalyviams tapačias sąlygas, nustato Valdymo įmonės valdyba. Pradinio Pensijų turto valdymo mokesčio dydžiai gali būti skirtingi priklausomai nuo pensijų įmokos dydžio. Informacija dalyviams apie galiojančius valdymo mokesčių dydžius pateikiama tinklapyje (www.luminor.lt).

Mokestis Depozitoriumui yra ne didesnis kaip 0,2 procento nuo vidutinės metinės Pensijų fondo grynujų aktyvų vertės. Depozitoriumo mokestis yra metinis. Jis priskaičiuojamas už kiekvieną kalendorinę dieną ir kartą per mėnesį atskaitomas nuo Pensijų turto ir pervedamas į Depozitoriumo sąskaitą. Maksimalus Depozitoriumo mokestis procentais už vieną kalendorinę dieną skaičiuojamas nustatytą Depozitoriumo mokestį padalinant iš metinio kalendorinių dienų skaičiaus, apvalinant keturių skaičių po kablelio tikslumu. Jeigu Depozitoriumo mokestis per vienerius kalendorinius metus viršija 0,2 procento nuo Pensijų fondo grynujų aktyvų vidutinės metinės vertės, Valdymo įmonė iki kitų kalendorinių metų 15 dienas perveda perviršį į Pensijų fondo sąskaitą.

Mokesčiai ir išlaidos, išskaičiuojamos dalyvavimo Pensijų fonde baigties atveju:

1. Dalyvio perėjimas į kitą Valdymo įmonės valdomą pensijų fondą atliekamas nemokamai, nepriklausomai nuo perėjimo dažnumo;

2. Dalyvio perėjimo į kitos valdymo įmonės valdomą pensijų fondą atveju Valdymo įmonė atskaito su dalyvio perėjimu susijusias išlaidas, kurios negali būti didesnės negu 0,5 procento nuo dalyvio vardu į kitą pensijų fondą pervedamų piniginių lėšų sumos, nepriklausomai nuo perėjimo dažnumo. Dalyvio perėjimo į kitos valdymo įmonės valdomą pensijų fondą išlaidas sudaro faktinės Valdymo įmonės išlaidos, susijusios su Pensijų sąskaitos uždarymu ir lėšų pervedimu;

3. Tuo atveju, jeigu dalyvis nutraukia Pensijų kaupimo sutartį, nepereinant į kitą pensijų fondą, Valdymo įmonė nuo dalyvio vardu pervedamų piniginių lėšų sumos atskaito 1 procento atsiimamos sumos neviršijantį mokestį.

Kitų išlaidų, dengiamų iš Pensijų turto, sąrašas:

1. Pensijų fondo sąskaita bei Pensijų fondo interesais sudaromų sandorių faktinės išlaidos pagal sutartis tarpininkams;
2. išlaidos už bankines paslaugas;
3. Pensijų fondo audito išlaidos;
4. bendras maksimalus šiame punkte išvardintų išlaidų dydis negali viršyti 1.5 procentų per vienerius finansinius metus nuo Pensijų fondo grynujų aktyvų vertės.

Valdymo įmonė iš Pensijų turto nedengia jokių kitų išlaidų bei neišskaičiuoja jokių kitų atskaitymų, išskyrus atvejus, numatytus šiame punkte. Pensijų fondo taisyklėse numatyti maksimalūs atskaitymų dydžiai negali būti viršijami, tačiau jie gali būti mažesni. Išskaičiuoti atskaitymai tampa Valdymo įmonės nuosavybe.

Investicijų įvertinimo metodai bei investicijų pervaldinimo periodiškumas

Fondo turto vertė nustatoma kiekvieną darbo dieną. Pensijų turto vertė nustatoma taip:

1. Fondo investicijų tikroji vertė skaičiuojama pagal Lietuvos Banko (toliau – LB) patvirtintą Grynujų aktyvų vertės skaičiavimo metodiką bei Luminor investicijų valdymas UAB grynujų aktyvų vertės skaičiavimo metodiką (toliau – Metodika)

Investicijų įvertinimo metodai bei investicijų pervertinimo periodiškumas (tęsinys)

2. Aktyvai denominuoti užsienio valiuta perskaičiuojami į eurus pagal LR buhalterinės apskaitos įstatyme ir Apskaitos politikoje nustatytą tvarką.
3. Vertybiniai popieriai pripažįstami grynujų aktyvų ataskaitoje ir jų pripažinimas nutraukiamas taikant atsiskaitymo datos apskaitą.

Grynujų aktyvų vertės (GAV) skaičiavimo metodika

Pensijų fondo grynujų aktyvų vertė nustatoma iš Fondo turto rinkos vertės atėmus trumpalaikius ir ilgalaikius finansinius įsipareigojimus. Praėjusios darbo dienos apskaičiuota Pensijų fondo grynujų aktyvų vertė iki kitos darbo dienos 12.00 val. paskelbiama tinklalapyje www.luminor.lt.

Apskaičiuojant GAV, grynieji pinigai ir lėšos kredito įstaigose vertinamos pagal nominalią vertę. Terminuoti indėliai bankuose vertinami pagal amortizuotos savikainos vertę. Kaupiamos palūkanos apvalinamos pagal matematinės taisyklės keturių skaičių po kablelio tikslumu. Įsipareigojimai skaičiuojami pagal Verslo apskaitos standartus.

Naujai išleidžiami vertybiniai popieriai apskaitomi pagal jų nustatytą platinimo kainą atitinkamą Vertinimo dieną.

Apskaičiuojant Pensijų fondų ir Investicinių fondų GAV, skolos vertybiniai popieriai, įtraukti į reguliuojamų rinkų ar daugiašalių prekybos rinkų, kurios atitinka fondo Sudarymo dokumentus, sąrašus, vertinami pagal viešai paskelbtą informacinės duomenų bazės Bloomberg - Bloomberg Generic Pricing (BGN) vidutinę (Mid) kainą. Jei BGN kaina nėra skelbiama imama informacinės duomenų bazės Bloomberg - Bloomberg Evaluated Pricing (BVAL) skelbiama vidutinė (Mid) kaina. Jei BGN, BVAL kainos nėra skelbiamos, skolos vertybiniai popieriai vertinami pagal viešai paskelbtą informacinės duomenų bazės - Bloomberg uždarymo kainą (Frankfurto birža).

Skolos vertybiniai popieriai, įtraukti į NASDAQ OMX Baltic biržos prekybos sąrašus, vertinami pagal viešai paskelbtą informacinės duomenų bazės Bloomberg - Bloomberg Generic Pricing (BGN) vidutinę (Mid) kainą. Jei BGN kaina nėra skelbiama imama informacinės duomenų bazės Bloomberg - Bloomberg Evaluated Pricing (BVAL) skelbiama vidutinė (Mid) kaina. Jei BGN, BVAL kainos nėra skelbiamos, skolos vertybiniai popieriai vertinami pagal paskutinę žinomą vidutinę trijų bankų vidutinių kainų kainą, gautą iki 14.00 val., pirkimo ir pardavimo kainas viešai skelbia Luminor Bank AB, AB bankas "Swedbank", AB SEB bankas. Jeigu kuris nors vienas ar keli bankai neskelbia kurio nors vertybinio popieriaus pirkimo ir pardavimo kainos, tai vidutinė kaina renkama iš likusių bankų vidutinių kainų.

Jei per paskutinąją prekybos sesiją priemonė nebuvo kotiruojama, tikroji vertė nustatoma pagal paskutinę žinomą, tačiau ne daugiau kaip prieš 30 dienų buvusią vidutinę rinkos kainą ar uždarymo kainą, jei nuo paskutinės prekybos dienos neįvyko įvykių, dėl kurių dabartinė rinkos kaina yra reikšmingai mažesnė ar didesnė nei paskutinė žinoma kaina.

Skolos vertybinių popierių, turinčių atkarpas, tikroji vertė Vertinimo dieną apskaičiuojama prie vertybinio popieriaus kainos pridėdant atkarpos išmoką, suapvalintą pagal matematinės taisyklės aštuonių skaičių po kablelio tikslumu, kuri būtų sukaupta vertinimo dienai pagal informacinę duomenų bazę Bloomberg.

Kolektyvinio investavimo subjektų Investiciniai vienetai (akcijos) vertinami pagal paskutinę viešai paskelbtą informacinės duomenų bazės Bloomberg uždarymo kainą. Jei kaina nėra skelbiama iki 10 val., imama paskutinė žinoma viešai paskelbta informacinės duomenų bazės Bloomberg uždarymo kaina.

Nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į NASDAQ OMX Baltic biržos prekybos sąrašus, vertinami pagal Vertinimo dieną biržos paskelbtą to popieriaus uždarymo kainą.

Nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į kitų šalių reguliuojamų rinkų ar daugiašalių prekybos sistemų, kurios atitinka fondo Sudarymo dokumentus, sąrašus, vertinami pagal Vertinimo dieną biržos paskelbtą to popieriaus uždarymo kainą.

Vertybiniai popieriai bei kolektyvinio investavimo subjektai vertinami iki kitos darbo dienos tarp 9 - 10 val. Bloomberg informacinės sistemos skelbiamomis kainomis (paskutinė žinoma kaina).

Uždaro tipo kolektyvinio investavimo subjektų pirminis turtas prilygsta sumokėtai įmokai. Vėliau turtas pervertinamas gavus fondo finansines ataskaitas. Jeigu turto vertė neigiama, tuomet fondo turtą vertiname nuliu. Jeigu pagal gautą finansinę ataskaitą turto vertė yra teigiama, tuomet išskaičiuojama Vieneto vertė, kuri apvalinama 6 vienetų po kablelio tikslumu.

Vieneto vertė perskaičiuojama kiekvieną kartą, kai gaunamos subjekto ketvirtinės finansinės ataskaitos pagal formulę:

$$\frac{T}{N},$$

kur:

T – uždaro tipo kolektyvinio investavimo subjekto grynojo turto vertė pagal gautas finansines ataskaitas;
N – išskaičiuotas (investuoto turto) uždaro tipo kolektyvinio investavimo subjekto kiekis fonde.

Sumokėjus papildomas įmokas į fondą vieneto vertė perskaičiuojama pagal šią formulę:

$$\frac{T + D}{N},$$

T – uždaro tipo kolektyvinio investavimo subjekto turto vertė pagal gautas ketvirtines finansines ataskaitas;
D – sumokėtos papildomos įmokos;
N – išskaičiuotas (investuoto turto) uždaro tipo kolektyvinio investavimo subjekto kiekis fonde įskaitant sumokėtas įmokas.

Grynujų aktyvų vertės (GAV) skaičiavimo metodika (tęsinys)

Jeigu apskaičiuojant Pensijų fondų ir Investicinių fondų GAV nuolat nėra galimybės nustatyti tam tikrų portfelio sudėtyje esančių priemonių vertinimo dienos kainos, yra laikomasi GAV skaičiavimo metodikoje nustatyto paskutinės žinomos kainos kriterijaus.

Jei tie patys vertybiniai popieriai buvo nupirkti ir parduoti tą pačią dieną (Intraday trading), bei atsiskaitymas už juos taip pat įvyksta vienu metu, tai skaičiuojant tos dienos GAV, atvaizduojamas tik tokių sandorių verčių skirtumas.

Naujai įsigyti vertybiniai popieriai į fondo turtą įrašomi atsiskaitymo dieną įsigijimo verte ir perkainuojami tą pačią darbo dieną.

Apskaičiuojant GAV, dividendų pajamos pripažįstamos tada, kai yra patvirtintos ir žinomos akcininkų teisės gauti pinigus. Jei nėra galimybės sužinoti apie patvirtintus mokėti Kolektyvinio investavimo subjektų mokamus dividendus, jie pajamomis pripažįstami dividendų gavimo dieną.

Jei priemonė nebuvo kotiruojama daugiau nei 30 dienų iki vertinimo dienos arba buvo kotiruojama rečiau, jos vertė nustatoma taip, kaip priemonių, kuriomis reguliuojamose rinkose ar daugiašalėse prekybos sistemose neprekiaujama.

Apskaitos vieneto vertės nustatymo taisyklės

Į Fondo sąskaitą pervestos dalyviui priklausančios piniginės lėšos (pensijų įmokos, iš kito Bendrovės pensijų fondo ar kitos pensijų kaupimo bendrovės pensijų fondo pervestos dalyvio lėšos) konvertuojamos į apskaitos vienetus. Dalyvio dalis pensijų fondo turte nustatoma pagal dalyvio sąskaitoje įrašytų apskaitos vienetų skaičių.

Už pervestas lėšas dalyviui apskaičiuojamų apskaitos vienetų skaičius nustatomas pagal formulę:

$$AVS = \frac{PPL - A}{AVV}$$

AVS – apskaitos vienetų skaičius;

PPL – į dalyvio sąskaitą pervestos piniginės lėšos;

A – Taisyklių nustatyti atskaitymai;

AVV – apskaitos vieneto vertė, apskaičiuojama ir skelbiama nustatyta tvarka.

Apskaitos vienetų skaičius apvalinamas pagal matematinės taisyklės iki 4 skaičių po kablelio.

Apskaitos vienetai į pinigines lėšas konvertuojami piniginių lėšų pervedimo dienos apskaitos vieneto verte. Pervedamų piniginių lėšų suma apskaičiuojama pagal formulę:

$$PPLS = (AVS * AVV) - PA$$

PPLS – pervedamų piniginių lėšų suma;

AVS – apskaitos vienetų skaičius;

AVV – apskaitos vieneto vertė, apskaičiuojama ir skelbiama nustatyta tvarka;

PA – Taisyklių nustatyti atskaitymai.

Pensijų sąskaitą tvarko Bendrovė elektroniniu būdu, užtikrindama Pensijų sąskaitoje esančios informacijos apsaugą ir konfidencialumą.

Pervestos į Pensijų fondo sąskaitą dalyviui priklausančios lėšos į Apskaitos vienetus konvertuojamos pinigų į Pensijų sąskaitą užskaitymo dienos Apskaitos vieneto verte, ne vėliau kaip kitą darbo dieną po piniginių lėšų gavimo.

Bendrovė uždaro dalyvio Pensijų sąskaitą pasibaigus dalyvio dalyvavimui Pensijų fonde ir išmokėjus sukauptas lėšas Fondo taisyklių nustatyta tvarka.

AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS

1. Grynujų aktyvų, apskaitos vienetų skaičius ir vertė

	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (2018 12 31)	Prieš metus (2017 12 31)	Prieš dvejus metus (2016 12 31)
Grynujų aktyvų vertė	5 299 054	4 657 199	3 175 938
Apskaitos vieneto vertė	0,3634	0,3981	0,3617
Apskaitos vienetų skaičius	14 582 490	11 698 538	8 781 773

2. Per ataskaitinį laikotarpį konvertuotų apskaitos vienetų skaičius bei bendros konvertavimo sumos

	Ataskaitinis laikotarpis 2018 m.		Ataskaitinis laikotarpis 2017 m.	
	Apskaitos vienetų skaičius	Vertė	Apskaitos vienetų skaičius	Vertė
Apskaitos vienetų skaičius (konvertuojant pinigines lėšas į apskaitos vienetus)	4 600 475	1 799 786	3 820 258	1 471 119
Apskaitos vienetų skaičius (konvertuojant vienetus į pinigines lėšas)	1 716 523	680 427	903 494	345 938
Skirtumas	2 883 952	1 119 359	2 916 765	1 125 181

Pensijų fondas Luminor pensija 3 plius
2018 m. metinės ataskaitos
(eurais, jei nenurodyta kitaip)

3. Investicijų portfelio sudėtis

2018 m. gruodžio 31 d.

Kodas	Emitento (KIS, kredito įstaigos, banko pavadinimas)	Šalis	ISIN kodas / Priemonės pavadinimas	Valiuta	Kiekis, vnt.	Valdytojas	Bendra nominali vertė, EUR	Bendra išsigijimo vertė, EUR	Bendra rinkos vertė, EUR	Palūkanų norma, %	Rinka (šaltinis), pagal kurios duomenis nustatyta rinkos vertė (tinklalapio adresas)	KIS tipas	Išpirkimo / konvertavimo data / terminas	Dalis GA %
2	Ne nuosavybės vertybiniai popieriai													
2.2	Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į Papildomąjį ar įj atitinkanti prekybos sąrašą													
-	Lietuvos Respublika	LT	LT0000650038	EUR	400		40 000	39 921	40 031	0.30			2022.09.27	0.76
	Iš viso ne nuosavybės vertybinių popierių:													0.76
3	Kolektyvinio investavimo subjektai													
3.1	Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo 49 str. 1 d. reikalavimus atitinkančių kolektyvinio investavimo subjektų (KIS) vienetai													
-	Candriam SRI EQTY EM MK-IC	LU	LU1434524259	EUR	226	Candriam Luxembourg		401 487	361 202		www.candriam.com	KIS 3		6.82
-	Candriam SRI-Equity World	LU	LU1434527781	EUR	890	Candriam Luxembourg		325 732	306 259		www.candriam.com	KIS 3		5.78
-	Hermes Global Equity Fund	IE	IE00B3FPH103	EUR	45 620	Hermes Investment Management Ltd		132 000	123 475		https://www.hermes-investment.com/ro/w/	KIS 3		2.33
-	ING (L) - Invest Sustainable Equit Fund	LU	LU0191250769	EUR	681	ING Investment Management		202 702	222 439		www.ingim.com	KIS 3		4.20
-	iShares Core MSCI World UCITS ETF (acc)	IE	IE00B4L5Y983	EUR	3 369	BlackRock Advisors (UK) Limited		148 661	145 201		www.ishares.co.uk	KIS 3		2.74
-	MIROVA GLOB SUST EQTY-1A EUR	LU	LU0914729453	EUR	27	Mirova Funds		420 902	420 419		www.mirova.com	KIS 3		7.93
-	NATIXIS HAR ASSC USEQ-FIAUSD Fund	LU	LU0130102931	USD	1 122	Natixis Global Asset Management		261 510	260 611		http://ga.natixis.com/global	KIS 3		4.92
-	Nordea-1 Emerging Stars Equity BI EUR Fund	LU	LU0602539271	EUR	3 061	Nordea Investment Funds SA		252 685	313 401		www.nordea.lu	KIS 3		5.91
-	Nordea-1 Global Portfolio Fund BP EUR	LU	LU0476541221	EUR	16 827	Nordea Investment Funds SA		331 410	364 468		www.nordea.lu	KIS 3		6.88
-	Pioneer Fds European Eq Value I EUR ND	LU	LU0313648254	EUR	90	Pioneer Asset Management		152 693	152 877		www.pioneerinvestments.com	KIS 3		2.88
-	RBC funds (lux) - Global Equity Focus Fund	LU	LU1096671539	USD	1 378	RBC Global Asset Management Inc.		181 181	160 530		global.rbcgam.com	KIS 3		3.03

Pensijų fondas Luminor pensija 3 pilius
2018 m. metinės ataskaitos
(eurais, jei nenurodyta kitaip)

-	DNB Fund - Global SRI-A	LU	LU1047850000	EUR	61.1	DNB asset Management SA		80 512	86 564	www.dnb.no/lu	KIS 3	1.86
-	EWART WORLDW SUST-BEA	GB	GB0087D5XN45	EUR	187 295	First State Investments UK Ltd		346 114	348 631	www.firststate.co.uk	KIS 3	7.49
-	ING (L) - Invest Sustainable Equit Fund	LU	LU0191250769	EUR	1 176	ING Investment Management		344 902	409 806	www.ingim.com	KIS 3	8.80
-	MIROVA GLOB SUST EQTY-IA EUR	LU	LU0914729453	EUR	20	Mirova Funds		305 000	321 344	www.mirova.com	KIS 3	6.90
-	NATIXIS HAR ASSC USEQ-FIAUSD Fund	LU	LU0130102931	USD	1 010	Natixis Global Asset Management		220 407	263 992	http://ga.natixis.com/global	KIS 3	5.67
-	Nordea-1 Emerging Stars Equity BI EUR Fund	LU	LU0602539271	EUR	2 154	Nordea Investment Funds SA		177 833	267 373	www.nordea.lu	KIS 3	5.74
-	Nordea-1 Global Portfolio Fund BP EUR	LU	LU0476541221	EUR	16 827	Nordea Investment Funds SA		331 410	366 319	www.nordea.lu	KIS 3	7.87
-	Pioneer Fds European Eq Value I EUR ND	LU	LU0313648254	EUR	68	Pioneer Asset Management		108 363	134 543	www.pioneerinvestments.com	KIS 3	2.89
-	Robeco Emerging Markets Equities Class I EUR	LU	LU0209325462	EUR	1 042	Robeco Institutional Asset Mgmt BV		323 975	376 412	www.robeco.com	KIS 3	8.08
-	SCHRODER INT-GL EM M OP-A-A	LU	LU0279459969	EUR	15 565	Schroder Investment Management S.A.		249 818	315 032	www.schroders.lu	KIS 3	6.76
-	Triodos Sustainable Equity Fund	LU	LU0309381191	EUR	9 422	Triodos Investment Management B.V.		360 380	382 990	www.triodos.nl	KIS 3	8.22
-	UBS Equity fund - Global Sustainable	LU	LU0401295539	USD	1 701	UBS Fund Management (Luxembourg) S.A.		241 830	308 086	www.ubs.com/funds	KIS 3	6.62
7	Iš viso Kolektyvinio investavimo subjektų:				237 979			3 723 152	4 255 792			91.38
-	Pinigai											
-	Luminor Bank AB	LT		EUR					14 833			0.32
-	Luminor Bank AB	LT		EUR					187 497			4.03
9	Iš viso pinigų:								202 330			4.34
	Iš viso:								4 663 511			100

*KIS 1 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynujų aktyvų investuoti į ne nuosavybės vertybinius popierius;
KIS 2 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta mišrus (subalansuotas) investavimas;
KIS 3 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynujų aktyvų investuoti į nuosavybės vertybinius popierius;
KIS 4 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynujų aktyvų investuoti į pinigų rinkos priemones;
KIS 5 – visų kitų rūšių KIS (alternatyvaus investavimo, privataus kapitalo, nekilnojamojo turto, žaliavų ir kt.).

3. Investicijų portfelio sudėtis (tęsinys)

Remiantis LB patvirtinta Grynujų aktyvų vertės skaičiavimo metodika bei Luminor investicijų valdymas UAB grynujų aktyvų vertės skaičiavimo tvarka:

Vertybiniai popieriai bei kolektyvinio investavimo subjektai vertinami iki kitos dienos 10 val. skelbiamomis kainomis, paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną susidarė skirtumas dėl žemiau pateikiamų KIS pervertinimų, nes GAV skaičiavimo datai (2018 m. sausio 2 d. 10 val.) nebuvo atnaujintos minėtų KIS vertės 2018 m. gruodžio 31 dienai:

KIS pavadinimas	ISIN	Valiuta	Vieneto vertė EUR		Vieneto vertės skirtumas
			2018 12 31	2018 12 28	
Candriam SRI-Equity World	LU1434527781	EUR	346.78	344.30	2.48
Candriam SRI EQTY EM MK-IC	LU1434524259	EUR	1 605.19	1 597.70	7.49
MIROVA GLOB SUST EQTY-IA EUR	LU0914729453	EUR	15 732.76	15 626.23	106.53
NATIXIS HAR ASSC USEQF-IAUSD FUND	LU0130102931	USD	268.15	266.1	2.05

(Eur)

Perskaičius fondo turta 2018 gruodžio 31 d. kainomis turtas ir grynieji aktyvai būtų didesni 9 065 eurais.

Investicijų portfelis atitinka pensijų fondo taisyklėse numatytą investavimo strategiją: ataskaitinio laikotarpio pabaigoje skolos vertybiniai popieriai sudarė 0.76 proc. visų pensijų fondo grynujų aktyvų vertės, investicijos į kolektyvinio investavimo subjektų vienetus sudarė 90.10 proc., pinigai – 9.29 proc. visų pensijų fondo grynujų aktyvų vertės.

4. Investicijų pasiskirstymas pagal investavimo strategiją atitinkančius kriterijus

Investicijų pasiskirstymas	Rinkos vertė	Dalis aktyvuose (%)	Rinkos vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje	Dalis aktyvuose ataskaitinio laikotarpio pradžioje (%)
Pagal valiutas:				
EUR	4 590 005	86.62	4 091 433	87.85
USD	716 911	13.53	572 078	12.28
Iš viso:	5 306 915	100	4 663 511	100
Pagal geografinę zoną:				
Europos ekonominės erdvės valstybės (Islandija, Norvegija, Lichtenšteinas)	-	-	-	-
Kitos Europos Sąjungos valstybės	4 774 413	90.10	4 255 792	91.38
Japonija	-	-	-	-
Lietuva	532 503	10.05	407 719	8.75
Kitos šalys	-	-	-	-
Jungtinės Amerikos Valstijos ir Kanada	-	-	-	-
Iš viso:	5 306 915	100	4 663 511	100
Pagal investavimo objektus:				
Kolektyvinio investavimo subjektai	4 774 413	90.10	4 255 792	91.38
Vyriausybės VP	40 031	0.76	205 390	4.41
Pinigai	492 471	9.29	202 330	4.34
Iš viso:	5 306 915	100	4 663 511	100

Pagal kitus kriterijus Fondo investicijos neskirstomos.

Pensijų fondas Luminor pensija 3 plius
2018 m. metinės ataskaitos
(eurais, jei nenurodyta kitaip)

5. Investicijų vertės pokytis

2018 metai

Pokytis	Praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	Išigyta	Parduota (išpirkta)	Vertės padidėjimas	Vertės sumažėjimas	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
Grynujų aktyvų ataskaitos straipsniai	-	-	-	-	-	-
Terminuotieji indėliai	-	-	-	-	-	-
Pinigų rinkos priemonės	-	-	-	-	-	-
Skolos vertybiniai popieriai	205 390	-	165 486	1 064	936	40 031
<i>Vyriausybės ir centrinių bankų arba jų garantuoti skolos vertybiniai popieriai</i>	205 390	-	165 486	1 064	936	40 031
<i>Kiti skolos vertybiniai popieriai</i>	-	-	-	-	-	-
Nuosavybės vertybiniai popieriai	-	-	-	-	-	-
Kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos	4 255 792	1 367 427	430 846	37 389	455 350	4 774 413
Kitos investicijos	-	-	-	-	-	-
Iš viso:	4 461 182	1 367 427	596 332	38 453	456 286	4 814 444

2017 metai

Pokytis	Praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	Išigyta	Parduota (išpirkta)	Vertės padidėjimas	Vertės sumažėjimas	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
Grynujų aktyvų ataskaitos straipsniai	-	-	-	-	-	-
Terminuotieji indėliai	-	-	-	-	-	-
Pinigų rinkos priemonės	-	-	-	-	-	-
Skolos vertybiniai popieriai	332 050	39 921	163 404	1 357	4 534	205 389
<i>Vyriausybės ir centrinių bankų arba jų garantuoti skolos vertybiniai popieriai</i>	332 050	39 921	163 404	1 357	4 534	205 389
<i>Kiti skolos vertybiniai popieriai</i>	-	-	-	-	-	-
Nuosavybės vertybiniai popieriai	-	-	-	-	-	-
Kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos	2 684 537	1 759 741	590 994	488 851	86 344	4 255 792
Kitos investicijos	-	-	-	-	-	-
Iš viso:	3 016 587	1 799 662	754 398	490 208	90 878	4 461 181

6. Atskaitymai iš pensijų fondo turto
2018 metai

Atskaitymai	Atskaitymų dydis		Per atskaitinį laikotarpį priskaičiuotų atskaitymų suma	% nuo atskaitinio laikotarpio vidutinės grynujų aktyvų vertės
	maksimalus, nustatytas sudarymo dokumentuose	ataskaitiniu laikotarpiu taikytas		
Už valdymą :	1%	1%	51 446	1 %
<i>nekintamas dydis</i>	1%	1%	51 446	1%
depozitoriumui	0,20%	0,15%	7 750	0.15%
Už sandorių sudarymą	***	***	220	0%
Už auditą	***	***	2 286	0.04%
Kitos veiklos išlaidos	***	***		-
Išlaidų, įskaičiuojamų į BIK, suma*			61 481	
BIK % nuo GAV *			1,19%	
Visų išlaidų suma			61 702	1.20%
Sąlyginis BIK ir (arba) tikėtinas sąlyginis BIK ****			2,16%	
PAR (praėjusio analogiško atskaitinio laikotarpio PAR)**			-10% (20%)	

2017 metai

Atskaitymai	Atskaitymų dydis		Per atskaitinį laikotarpį priskaičiuotų atskaitymų suma	% nuo atskaitinio laikotarpio vidutinės grynujų aktyvų vertės
	maksimalus, nustatytas sudarymo dokumentuose	ataskaitiniu laikotarpiu taikytas		
Už valdymą :	1%	1%	37 212	0.99%
<i>nekintamas dydis</i>	1%	1%	37 212	0.99%
depozitoriumui	0,20%	0,15%	5 605	0.15%
Už sandorių sudarymą	***	***	297	0.01%
Už auditą	***	***	2 054	0.05%
Kitos veiklos išlaidos	***	***	-	-
Išlaidų, įskaičiuojamų į BIK, suma*			44 871	
BIK % nuo GAV *			1,19%	
Visų išlaidų suma			45 168	1.20%
Sąlyginis BIK ir (arba) tikėtinas sąlyginis BIK ****			2,09%	
PAR (praėjusio analogiško atskaitinio laikotarpio PAR)**			20% (23%)	

*Bendrasis išlaidų koeficientas (BIK) – procentinis dydis, kuris parodo, kokia vidutinė fondo grynujų aktyvų dalis skiriama jo valdymo išlaidoms padengti. Šios išlaidos tiesiogiai sumažina investuotojo investicijų grąžą. Pažymėtina, kad skaičiuojant BIK į sandorių sudarymo išlaidas neatsižvelgiama.

**Portfelio apyvartumo rodiklis (PAR) – rodiklis, apibūdinantis prekybos pensijų fondo portfelį sudarančiomis priemonėmis aktyvumą. Fondai, kurių PAR aukštas, patiria didesnes sandorių sudarymo išlaidas.

***Išlaidos, dengiamos iš Pensijų turto, tai išlaidos už bankines paslaugas, Pensijų fondo audito išlaidos ir sandorių sudarymo išlaidos bendras maksimalus išvardintų išlaidų dydis negali viršyti 1,5 procento per vienerius finansinius metus nuo Pensijų fondo grynujų aktyvų vertės. Pensijų fondo sąskaita bei Pensijų fondo interesais sudaromų sandorių faktinės išlaidos pagal sutartis tarpininkams, sudarančios ne daugiau kaip 1 procentą nuo sudarytų sandorių vertės.

**** Kai daugiau kaip 10 proc. grynujų aktyvų investuota į kitus kolektyvinio investavimo subjektus, apskaičiuojamas sąlyginis BIK ir (arba) tikėtinas sąlyginis BIK, atitinkantis tokią investicijų dalį.

6. Atskaitymai iš Pensijų fondo turto (tęsinys)

Papildoma informacija 2018 m. (neaudituota)

Eil. nr.	Pavadinimas	ISIN kodas	KIS vidutinis metinis turtas	KIS dalis vidutinėje metinėje GAV, %	Fondo į kurį investuota BIK, %	BIK dalis tenkanti fondui, %
1	STEWART WORLDW SUST-BEA	GB00B7D5XN45	468 191	9.09%	0.86%	0.08%
2	Hermes Global Equity Fund	IE00B3FPH103	94 145	1.83%	0.70%	0.01%
3	iShares Core MSCI World UCITS ETF (acc)	IE00B4L5Y983	106 398	2.07%	0.20%	0.00%
4	NATIXIS HAR ASSC USEQF-IAUSD FUND	LU0130102931	287 209	5.58%	1.20%	0.07%
5	NN (L) Global Sustainable Equity	LU0191250769	435 729	8.46%	0.94%	0.08%
6	Robeco Emerging Markets Equities Class I EUR	LU0209325462	396 126	7.69%	0.94%	0.07%
7	SCHRODER INT-GL EM M OP-A-A	LU0279459969	392 692	7.63%	1.34%	0.10%
8	Triodos Sustainable Equity Fund	LU0309381191	412 760	8.02%	2.25%	0.18%
9	Amundi F.II-European Eq.Value Fund	LU0313648254	176 111	3.42%	1.20%	0.04%
10	UBS Equity fund - Global Sustainable	LU0401295539	321 940	6.25%	0.75%	0.05%
11	Nordea-1 Global Portfolio BP EUR	LU0476541221	383 107	7.44%	1.02%	0.08%
12	Nordea-1 Emerging Stars Equity BI EUR Fund	LU0602539271	248 987	4.83%	1.05%	0.05%
13	MIROVA GLOB SUST EQTY-IA EUR	LU0914729453	425 618	8.26%	0.70%	0.06%
14	DNB Fund - Global SR-I-A-EUR	LU1047850000	18 970	0.37%	0.96%	0.00%
15	RBC funds (lux) - Global Equity Focus Fund	LU1096671539	116 947	2.27%	0.85%	0.02%
16	Candriam SRI EQTY EM MK-IC	LU1434524259	386 711	7.51%	0.65%	0.05%
17	Candriam SRI-Equity World	LU1434527781	269 076	5.22%	0.65%	0.03%
	Viso:					0.97%
	Vidutinė metinė fondo GAV			5 149 790		
	BAR					1.19%
	Sąlyginis BIK					2.16%

BIK - bendrasis išlaidų koeficientas apskaičiuojamas bendrąsias veiklos išlaidas, patirtas (priskaičiuotas) per atitinkamą ataskaitinį laikotarpį, dalijant iš vidutinės to laikotarpio grynujų aktyvų vertės.

GAV – vidutinė kolektyvinio investavimo subjekto ar pensijų fondo laikotarpio grynujų aktyvų vertė.

KIS- kolektyvinio investavimo subjektas.

7. Mokėjimai tarpininkams

Per ataskaitinį laikotarpį (nuo 2018 m. sausio 1 d. iki 2018 m. gruodžio 31 d.) sumokėta Luminor Bank AB Rinkų departamentui 220 eurų už tarpininkavimo paslaugas vertybinių popierių sandoriuose.

Per praeitą ataskaitinį laikotarpį (nuo 2017 m. sausio 1 d. iki 2017 m. gruodžio 31 d.) sumokėta Luminor Bank AB Rinkų departamentui 297 eurais už tarpininkavimo paslaugas vertybinių popierių sandoriuose.

8. Investicijų graža ir investicijų gražos lyginamoji informacija

Pensijų fondo lyginamąjį indeksą sudaro:

Akcijų dalies lyginamąjį indeksą sudaro MSCI indeksų krepšelis:

- 70% Pasaulio akcijos (MSCI world index)
- 30% Besivystančių rinkų (MSCI Emerging markets)

Fondo lyginamąjį indeksą sudarantys indeksai ir jų svoriai parinkti pagal taisyklėse nustatytas Fondo investavimo strategijas. Apskaitos vieneto vertės pokyčio, investicijų portfelio metinės investicijų gražos (bendrosios ir grynosios) ir lyginamojo indekso, pokytis palyginti su keliais praėjusiais laikotarpiais.

	Per atskaitinį laikotarpį	Prieš metus	Prieš 2 metus	Prieš 10 metų ⁹
Apskaitos vieneto vertės pokytis*	(8,72%)	10,06%	5,64%	(36,66%)
Lyginamojo indekso reikšmės pokytis ¹ (nuo 2007.07.02)	(5,84%)	11,36%	10,28%	(44,05%)
Metinė grynoji investicijų graža ²	(8,72%)	10,07%	5,69%	(36,62%)
Metinė bendroji investicijų graža (pildoma papildomo savanoriško pensijų kaupimo fondui) ³	(8,69%)	10,08%	5,71%	(36,57%)
Apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis ⁴	9,34%	6,29%	10,66%	15,51%
Lyginamojo indekso reikšmės pokyčio standartinis nuokrypis ⁴	12,23%	8,70%	14,62%	31,69%
Apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės koreliacijos koeficientas ⁵	0,98	0,97	0,91	0,92
Indekso sekimo paklaida ⁶	2,36%	2,00%	5,25%	8,41%
Alfa rodiklis ⁷	(3,32%)	1,94%	(6,03%)	0,67%
Beta rodiklis ⁸	0,94	0,77	1,20	0,80

* Apskaičiuojant apskaitos vieneto vertės pokytį, neatsižvelgiama į atskaitymus nuo įmokų.

1. Lyginamasis indeksas – statistinis rodiklis, kuris susideda iš vieno arba kelių visuotinai pripažintų ir plačiai naudojamų nepriklausomų asmenų sudarytų finansinių priemonių indeksų, atspindinčių tam tikrų rinkų ar jų dalių pokyčius;

2. grynoji investicijų graža – papildomo savanoriško kaupimo pensijų fondo ar kolektyvinio investavimo subjekto investicinių priemonių portfelio investicijų graža, kurią apskaičiuojant atsižvelgiama į prekybos ir valdymo išlaidas;

3. bendroji investicijų graža – pensijų fondo ar kolektyvinio investavimo subjekto investicinių priemonių portfelio investicijų graža, kurią apskaičiuojant atsižvelgiama tik į prekybos išlaidas;

4. standartinis nuokrypis (angl. *standard deviation*) – statistinis rizikos rodiklis, parodantis, kaip stipriai svyruoja vieneto vertės pokyčiai arba lyginamojo indekso reikšmės pokyčiai, palyginus su jų vidutiniu pokyčiu;

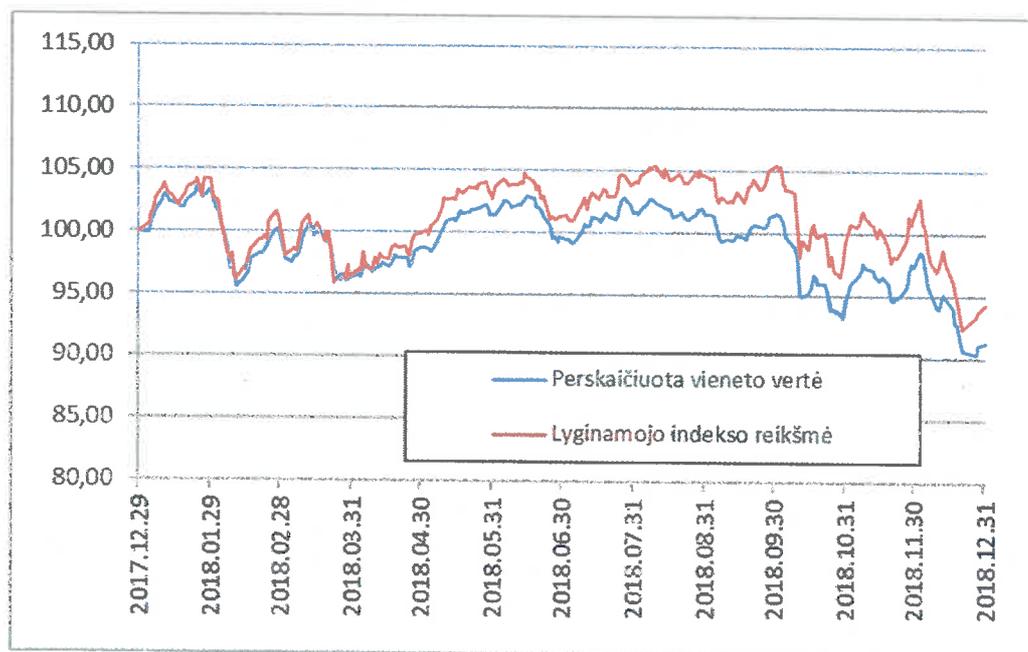
5. koreliacijos koeficientas – rodiklis, kuris parodo vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmių statistinę priklausomybę;

6. indekso sekimo paklaida (angl. *tracking error*) – statistinis rizikos rodiklis, parodantis vieneto vertės pokyčių ir lyginamojo indekso pokyčių skirtumų standartinį nuokrypį;

7. alfa – rodiklis, kuris parodo skirtumą tarp pensijų fondo ar kolektyvinio investavimo subjekto vieneto vertės pokyčio ir lyginamojo indekso pokyčio, esant palyginamam rizikos lygiui;

8. beta – rodiklis, kuris parodo, kiek pasikeičia pensijų fondo ar kolektyvinio investavimo subjekto vieneto vertė pasikeitus lyginamojo indekso reikšmei;

9. fondas veikia 11 metų ir tris mėnesius.

8. Investicijų graža ir investicijų gražos lyginamoji informacija (tesinys)

Vidutinė investicijų graža, vidutinis subjekto vieneto (akcijos) vertės pokytis ir jo standartinio nuokrypio rodiklis, taip pat vidutinis lyginamojo indekso pokytis per kelis praėjusius laikotarpius.

	Per paskutinius 3 metus	Per paskutinius 5 metus	Per paskutinius 10 metų	(%) Nuo veiklos pradžios ⁴
Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokytis	2,00%	4,70%	7,50%	2,04%
Vidutinis pensijų fondo lyginamojo indekso reikšmės pokytis (nuo 2007.07.02)	4,96%	6,64%	9,12%	2,11%
Vidutinė grynoji investicijų graža ¹	2,02%	4,71%	7,50%	2,91%
Vidutinė bendroji investicijų graža (pildoma papildomo savanoriško pensijų kaupimo fondui) ²	2,04%	4,75%	7,56%	2,46%
Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis ³	8,75%	11,90%	9,54%	10,31%

1. grynoji investicijų graža – papildomo savanoriško kaupimo pensijų fondo ar kolektyvinio investavimo subjekto investicinių priemonių portfelio investicijų graža, kurią apskaičiuojant atsižvelgiama į prekybos ir valdymo išlaidas;
2. bendroji investicijų graža – pensijų fondo ar kolektyvinio investavimo subjekto investicinių priemonių portfelio investicijų graža, kurią apskaičiuojant atsižvelgiama tik į prekybos išlaidas;
3. vieneto vertės pokyčių standartinis nuokrypis – statistinis rizikos rodiklis, parodantis, kaip stipriai svyruoja vieneto vertės pokyčiai, palyginus su jų vidutiniu pokyčiu;
4. fondas veikia 11 metų ir tris mėnesius.

9. Gautos ir išmokėtos lėšos

		Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Bendra gautų lėšų suma		1 799 786	1 471 119
Periodinės įmokos į pensijų fondą	iš Valstybinio socialinio draudimo fondo	-	-
	Papildomos dalyvio lėšomis mokamos pensijų įmokos	-	-
	papildomos iš valstybės biudžeto lėšų už dalyvi mokamos pensijų įmokos	-	-
	papildomo savanoriško pensijų kaupimo fondo dalyvio asmeninės įmokos	1 243 269	1 033 574
	darbdavių ir kitų trečiųjų asmenų įmokėtos lėšos (pildoma tik papildomo savanoriško pensijų kaupimo pensijų fondo atveju)	356 208	295 805
Valstybinio socialinio draudimo fondo sumokėti delspinigiai	-	-	
Iš garantijų rezervo sumokėtos lėšos	-	-	
Iš kitų pensijų fondų pervestos lėšos	iš tos pačios pensijų kaupimo bendrovės	200 308	139 016
	iš kitos pensijų kaupimo bendrovės	-	2 724
Kitos gautos lėšos (nurodyti šaltinį ir gautų lėšų sumą), iš viso		-	-

		Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Bendra išmokėtų lėšų suma		680 427	345 938
Pensijų išmokos	vienkartinės išmokos dalyviams	87 986	27 378
	periodinės išmokos dalyviams	-	-
	išmokos anuiteto įsigijimui	-	-
Į kitus pensijų fondus pervestos lėšos	valdomus tos pačios pensijų kaupimo bendrovės	220 384	73 516
	valdomus kitos pensijų kaupimo bendrovės	81 558	21 457
Išstojusiems dalyviams išmokėtos lėšos (pildoma tik papildomo savanoriško kaupimo pensijų fondų atveju)		289 191	215 627
Paveldėtojams išmokėtos lėšos		1 309	7 960
Kitais pagrindais išmokėtos lėšos (nurodyti šaltinį ir išmokėtų lėšų sumą), iš viso		-	-

VII. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO DALYVIUS

24. Bendri duomenys apie pensijų fondo dalyvius

		Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Dalyvių skaičius ataskaitinio laikotarpio pradžioje		3 756	2 911
Dalyvių skaičius ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	dalyviai, pasinaudoję teise nukelti pensijų išmokos mokėjimą	146	99
	dalyviai, gaunantys periodines pensijų išmokas	-	-
	kiti dalyviai	4634	3 657
	Iš viso	4780	3 756
Dalyvių skaičiaus pokytis		1 024	845

25. Per ataskaitinį laikotarpį prisijungusių dalyvių skaičius

		Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Bendras prisijungusių dalyvių skaičius		1403	1 097
Dalyviai, pensijų kaupimo sutartis sudarę pirmą kartą		1353	1 052
Iš kitų pensijų fondų atėję dalyviai	iš tos pačios pensijų kaupimo bendrovės	48	41
	iš kitos pensijų kaupimo bendrovės	2	4

26. Per ataskaitinį laikotarpį pasitraukusių dalyvių skaičius

		Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Bendras pasitraukusių dalyvių skaičius		379	252
Į kitus pensijų fondus išėjusių dalyvių skaičius	valdomus tos pačios pensijų kaupimo bendrovės	23	10
	valdomus kitos pensijų kaupimo bendrovės	-	11
Baigusią dalyvavimą dalyvių skaičius	išstojučių (pildoma tik papildomo savanoriško pensijų kaupimo pensijų fondo atveju)	339	219
	sulaukusią nustatyto pensijos amžiaus ir pasinaudojusią teise į pensijų išmoką (vienkartinę išmoką, anuitetą ir jų derinį)	13	6
	dalyvių, pasinaudojusią Pensijų kaupimo įstatymo suteikta galimybe vienašališkai nutraukti pirmą kartą sudarytą sutartį	-	-
	mirusių dalyvių	4	6

27. Pensijų fondo dalyvių struktūra pagal amžių ir lytį ataskaitinio laikotarpio pabaigoje

		Dalyviai pagal amžių				
		iki 30	nuo 30 iki 45	nuo 45 iki 60	nuo 60	iš viso
Dalyvių skaičius	iš viso	684	2 362	1 365	369	4 780
	vyrų	387	1 370	637	176	2 570
	moterys	297	992	728	193	2 210
Dalyvių dalis, %	iš viso	14%	49%	29%	8%	100%
	vyrų	8%	29%	13%	4%	54%
	moterys	6%	21%	15%	4%	46%

VIII. IŠORINIAI PINIGŲ SRAUTAI

28. Per ataskaitinį laikotarpį faktiškai gautos lėšos

9 pastaba

29. Išmokėtos lėšos

9 pastaba

IX. INFORMACIJA APIE GARANTIJŲ REZERVĄ

30. Jei pensijų fondo taisyklėse yra įsipareigojimas garantuoti tam tikrą pajamingumą, nurodomas garantuojamo pajamingumo dydis ir kita svarbi informacija

X. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO REIKMĖMS PASISKOLINTAS LĖŠAS

31. Pensijų fondo reikmėms pasiskolintos lėšos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Pensijų fondo reikmėms nebuvo skolintasi.

XI. KITA INFORMACIJA

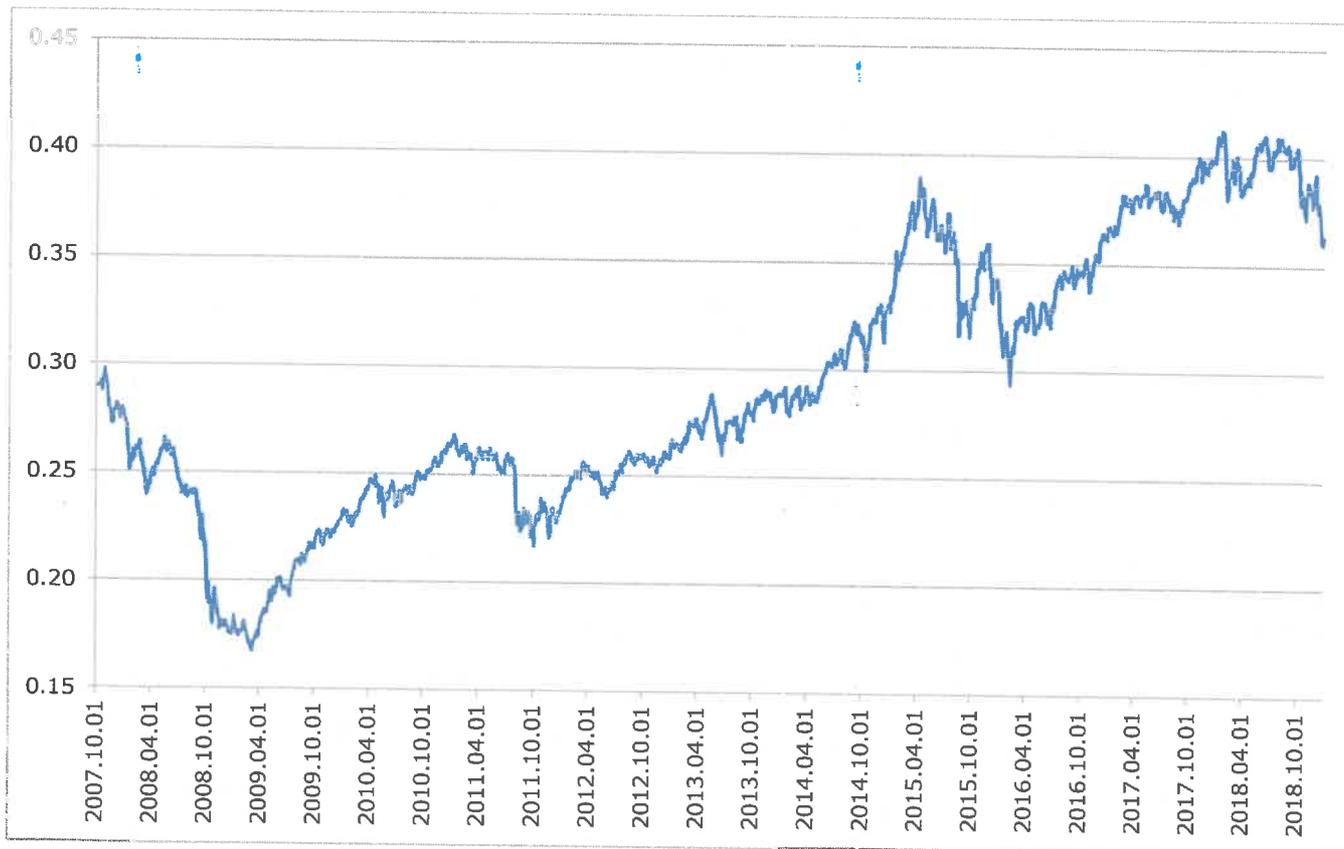
32. Paaiškinimai, komentarai, iliustruojamoji grafinė medžiaga ir kita svarbi informacija apie pensijų fondo veiklą, kad būtų galima tinkamai įvertinti fondo veiklos pokyčius ir rezultatus

2018 metais daugiausiai įtakos obligacijų rinkoms darė permaininga ekonominė padėtis pasaulyje, politinė aplinka ir centrinių bankų veiksmai. Pirmoje metų pusėje ekonomikos augimui euro zonoje pasiekus sparčiausią tempą per pastarąjį dešimtmetį, atsirado lūkesčių dėl didesnės infliacijos ir palūkanų, dėl to obligacijų pajamingumai šovė į viršų. Visgi metų eigoje neapibrėžtumas dėl tarptautinės prekybos sąlygų ir politinės įtampos skatino kreipti investicijas iš rizikingo į saugų turta, tad fiksuoto pajamingumo instrumentai sulaukė daugiau dėmesio, ypač antroje metų pusėje. Europoje įtampa kurstė nesutarimai dėl Italijos biudžeto su Briuseliu, išsikvėpimo ženklus rodyti pradėjęs pramonės augimas Vokietijoje, neramumai Prancūzijoje, nežinomybė dėl Brexit. ECB, kaip ir tikėtasi, nusprendė nutraukti obligacijų supirkimo programą gruodį, sumažino euro zonos ūkio raidos prognozes, o naftos kainų kritimui išsklaidžius infliacijos lūkesčius pažadėjo nekelti palūkanų „tiek, tiek prireiks“. Rinkoje nesitikima, kad jos galėtų būti didinamos 2019 metais. Dėl minėtų veiksnių saugiomis taupymo priemonėmis laikomų vyriausybinių ir aukšto reitingo įmonių obligacijų palūkanos Europoje grįžo į itin žemą tašką, o jų grąža pernai buvo artima nuliui.

2018 metais akcijų rinkas neigiamai veikė sumažėję ekonomikos augimo tempai, įtampa dėl prekybos sąlygų tarp JAV ir Kinijos bei nerimas, kad griežtesnės finansinės ir prekybos sąlygos neigiamai paveiks įmonių rezultatus. Metų pradžioje teigiamas nuotaikas rinkose skatino sparčiausią tempą per pastarąjį dešimtmetį pasiekęs ūkio augimas JAV ir Europoje ir geri įmonių veiklos rezultatai. Tačiau netrukus ėmė ryškėti didesni svyravimai, JAV prezidentui D. Trumpui nusprendus taikyti muitus Kinijos prekėms, ir baiminantis dėl tarptautinės prekybos sąlygų ateityje. FED keturis kartus padidino bazines palūkanas JAV ir tęsė likvidžių lėšų mažinimą rinkoje, tačiau metų pabaigoje sušvelnino prognozes dėl tolesnio jų didinimo, o rinkoje tikimybė, kad palūkanos kils 2019 metais, vertinama skeptiškai. Tai skatino vietinių valiutų kursų nuosmukį JAV dolerio atžvilgiu ir neigiamai veikė akcijų kainas besivystančiose šalyse, prisidėjo ir naftos kainų nuosmukis. Pasaulio akcijų indeksas *MSCI World, EUR* pernai smuko 4,1 proc., o besivystančių šalių akcijų indeksas *MSCI EM EUR* – 10,3 procentų. Atkreiptinas dėmesys, kad po korekcijos akcijų kainos tapo gerokai patrauklesnės, centriniai bankai ketina kurį laiką nebegrįžinti pinigų politikos, recesijos tikimybė yra nuosaiki, o įmonių rezultatų perspektyvos išlieka gana geros, tad tai turėtų paremti akcijų perspektyvas 2019 metais.

Pateikiame pensijų fondo apskaitos vieneto vertės kitimą nuo fondo įsteigimo iki 2018 m. gruodžio 31 d.

Pensijų fondo apskaitos vieneto vertės kitimas 2007 10 01 - 2018 12 31

XII. ATSAKINGI ASMENYS

33. Konsultantų, kurių paslaugomis buvo naudotasi rengiant ataskaitą
Rengiant šią ataskaitą konsultantų paslaugomis nebuvo naudojamosi.

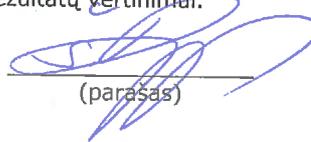
34. Ataskaitą parengusių asmenų vardai, pavardės, pareigos, darbovietė (jeigu ataskaitą rengė asmenys nėra bendrovės darbuotojai)

XII. ATSAKINGI ASMENYS (TĘSINYS)

35. Bendrovės administracijos vadovo, vyriausiojo finansininko, ataskaitą rengusių asmenų ir konsultantų patvirtinimas, kad joje pateikta informacija teisinga ir nėra nutylėtų faktų, galinčių daryti esminę įtaką pensijų fondo veiklos rezultatų vertinimui.

Žemiau pasirašę atsakingi asmenys patvirtina, kad ataskaitoje pateikta informacija atitinka tikrovę ir kad nėra nutylėtų faktų, galinčių turėti esminės įtakos pensijų fondo veiklos rezultatų vertinimui.

Generalinis direktorius

(parašas)

Šarūnas Ruzgys

Vyriausioji finansininkė

(parašas)

Dalia Markūnienė

36. Asmenys, atsakingi už ataskaitoje pateiktą informaciją

36.1. už ataskaitą atsakingi įmonės valdymo organų nariai, darbuotojai ir administracijos vadovas (nurodyti vardus, pavardes, telefonų ir faksų numerius, el. pašto adresus)

Generalinis direktorius

Šarūnas Ruzgys

Tel: (8-5) 2393 444

Sarunas.Ruzgys@luminorgoup.com

Vyriausioji finansininkė

Dalia Markūnienė

Tel: (8-5) 2393 444

Dalia.Markuniene@luminorgoup.com

36.2. jeigu ataskaitą rengia konsultantai arba ji rengiama padedant konsultantams, nurodyti konsultantų vardus, pavardes, telefonų ir faksų numerius, el. pašto adresus

Rengiant šią ataskaitą konsultantų paslaugomis nebuvo naudojamosi.